

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 12P/45/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815214250
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815214250.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom vo veci starostlivosti o maloletú Z. D., nar. XX.X. XXXX, bytom mesto P., t. č. v zariadení Detského mestečka, Na dolinách č. 27, Trenčín - Zlatovce, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Odbor sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa matky: maloletá E. Z. D., nar. XX.X. XXXX, t.č. bytom Detské mestečko Na dolinách 27, Trenčín - Zlatovce a otec neuvedený, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Odbor sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matka U. D., nar. XX.XX.I., trvale bytom P., t. č. pobytom na neznámom mieste, otec K. H. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., Z. XX, R. Z. Z XHY, občan C., t. č. na neznámom mieste, obaja v konaní zastúpení opatrovníkom, Evou Pravdovou, tajomníčkou Okresného súdu Prievidza, za účasti zástupcu Okresnej prokuratúry Prievidza, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Odbor sociálnych vecí a rodiny Prievidza, na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

N a r i a d' u j e u maloletej Z. D., nar. XX.X.XXXX, ústavnú starostlivosť.

Zveruje maloletú Z. D., nar. XX.X.XXXX, do ústavnej starostlivosti Detského mestečka, Na dolinách 27, Trenčín - Zlatovce, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Matka E. Z. D., nar. XX.X.XXXX, je povinná platiť na výživu maloletej Z. mesačne sumu vo výške 30% zo sumy životného minima na nepnoleté, nezaopatrované dieťa podľa osobitných predpisov, ktoré výživné je povinná platiť na účet Detského mestečka, Na dolinách 27, Trenčín - Zlatovce, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Dňa 20.8. 2015 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza (ďalej len „UPSVR“), podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd predbežným opatrením nariadil, aby bola maloletá Z. umiestnená do starostlivosti Detského mestečka, Na dolinách č. 27, Trenčín - Zlatovce. Návrh zdôvodnil tým, že mal. Z. sa narodila z mimomanželského vzťahu mal. E. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom P.. Na základe uznesenia o predbežnom opatrení č. k. OPPOm 12/2012 zo dňa 02.10.2012 bola mal. E. Z. umiestnená v Detskom domove Prievidza, pracovisko Veľké Uherce z dôvodu opustenia maloletej matkou a ponechania jej v starostlivosti cudzích ľudí. Stará matka nemá vytvorené vhodné podmienky pre výchovu detí. Mal. matka si riadne neplnila povinnú školskú dochádzku, žila v garáži, kde nemali zabezpečené základné potreby. Otec o deti neprejavoval žiaden záujem a ani sa s nimi nekontaktoval. Pretože matka maloletej matky si nevytvorila vhodné podmienky pre návrat E. Z. do jej starostlivosti, rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 11P/155/2012-54 zo dňa 30.7. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 10.10. 2013 bola nad mal. deťmi nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizovala v Detskom domove Prievidza, pracovisko Veľké Uherce. Pretože mal. matka zostala tehotná

a Detský domov Š. Závodníka nemá vytvorené podmienky pre maloletú matku s dieťaťom, uznesením o predbežnom opatrení č. k. 4P/36/2015-9 zo dňa 18.6. 2015 nariadil súd Detskému domovu, Ul. Š. Závodníka 494/24 Prievidza, aby mal. matku E. D., nar. XX.X. XXXX odovzdal do starostlivosti Detského mestečka, Na dolinách č. 27, Trenčín - Zlatovce, v ktorom zariadení je skupina pre maloleté matky, kde má mal. matka vytvorené vhodné podmienky na materstvo a rodičovstvo, pretože Detský domov Prievidza nemá vytvorené vhodné podmienky pre maloleté matky. Je v záujme mal. Z., aby bola spoločne s matkou umiestnená v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Súčasne UPSVR podal na súd aj podnet, ktorým žiadal nariadiť nad mal. Z. ústavnú starostlivosť.

Súd uznesením č. k. 12P/45/2015-13 zo dňa 25.8. 2015 predbežným opatrením nariadil, aby mal. Z., nar. XX.X. XXXX bola umiestnená do starostlivosti Detského mestečka, Na dolinách č. 27, Trenčín - Zlatovce. Súčasne súd začal podľa § 76 ods. 3 O.s.p., konanie bez návrhu o nariadení ústavnej starostlivosti u mal. Z. D., nar. XX.X. XXXX.

Opatrovníčka otca a matky mal. E. Z., matky mal. Z. sa na pojednávanie neustanovila, neúčast' na ňom ospravedlnila a žiadala, aby súd vo veci rozhodol v zmysle platných právnych predpisov na základe dôkazov založených v spise.

Za splnenia podmienok ust. § 101 ods. 2 O.s.p., pojednával súd vo veci v neprítomnosti opatrovníčky mal. matky.

Dokazovaním vykonaným vypočutím kolíznej opatrovníčky a zástupcu Okresnej prokuratúry Prievidza, oboznámením s rodným listom mal. Z., oznámením UPSVR zo dňa 25.11. 2015 a obsahom spisu sp. zn. 4P/36/2015, mal súd zistený tento skutkový stav veci:

Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 4P/36/2015-65 zo dňa 27.10. 2015 tunajší súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza, č. k. 11P/155/2012-54, zo dňa 30.07.2013 tak, že ústavná starostlivosť nariadená nad maloletou E. Z., nar. XX.XX.XXXX, matkou mal. Z., bude realizovaná v Detskom mestečku, Na dolinách č. 27, Trenčín - Zlatovce. Súčasne súd rodičom mal. E. určil vyživovaciu povinnosť v sume zodpovedajúcej 30% zo sumy životného minima určeného na nezaopatrené, neploleté dieťa, vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred, na účet Detského mestečka, Na dolinách č. 27, Trenčín - Zlatovce, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Detský domov Prievidza premiestnil maloletú matku E. Z. aj s jej mal. bratom G. z pracoviska Veľké Uherce na pracovisko Handlová z dôvodu predaja nadbytočnosti majetku. Maloletá E. Z. bola v tom čase tehotná s mal. Z. a Detský domov Prievidza nemal vytvorené podmienky pre pobyt, výchovu a starostlivosť maloletej matky s dieťaťom. Zmena zariadenia z Detského domova Prievidza do Detského domova Trenčín - Zlatovce mala byť pre maloletú E. Z. najlepším riešením.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. OPPOm 12/2015 súd zistil, že uznesením tunajšieho súdu č.k. OPPOm 12/2015 - 18 zo dňa 2.10.2012 súd nariadil, aby mal. E. Z. D., nar. XX.XX.XXXX a jej brat, mal. G. D., nar. XX.XX.XXXX boli dočasne zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť biologických rodičov, a to do Detského domova, Š. Závodníka 494/24, Prievidza.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/155/2012 súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 11P/155/2012 - 54 zo dňa 30.07.2013 súd nariadil nad maloletou E. Z. D., nar. XX.XX.XXXX a jej bratom, maloletým G. D., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť s tým, že ústavná starostlivosť bude realizovaná v Detskom domove, Ul. Š. Závodníka 494/24, Prievidza. Matka i otec, každý zvlášť boli zaviazaní platiť na výživu maloletých detí, na každé dieťa mesačne 30 % zo sumy životného minima. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 10.10.2013.

Podľa správy Reedukačného centra Zlaté Moravce zo dňa 25.6.2015 (spis sp. zn. 4P/36/2015), mal. E. Z. ukončila dňa 25.6.2015 pobyt v ich zariadení. Maloletá bola umiestnená v ich zariadení od 14.1.2015 na základe dohody s Detským domovom Prievidza z dôvodu výchovných problémov v Detskom domove. Počas umiestnenia navštevovala SOŠ, odbor výroba konfekcie.

Podľa správy Detského domova Prievidza zo dňa 24.8.2015 (spis sp. zn. 4P/36/2015), sa mal. E. Z. v reedukačnom zariadení Zlaté Moravce adaptovala. Detský domov hľadal možnosť umiestnenia maloletej vzhľadom na prebiehajúci reedukačný proces a tehotenstvo v zariadení podobného typu ako ich zariadenie. Snahou Detského domova bolo umiestniť maloletú spolu s mladším bratom v jednom zariadení v záujme zachovania a rešpektovania súrodeneckej väzby. Naplnením koncepčného zámeru DeD - opustenie budovy v obci Veľké Uherce, nie je možné zabezpečiť, aby sa maloletá naučila starostlivosti o svoje dieťa na ich ďalšom pracovisku v Handlovej. Detské mestečko Trenčín - Zlatovce je zariadenie, ktoré má vytvorené podmienky pre maloleté matky s deťmi a zároveň má voľné miesto pre umiestnenie súrodencov spoločne. Maloleté deti (matka mal. Z. a jej brat G.) boli premiestnené do Detského mestečka Trenčín - Zlatovce dňa 28.7.2015. Maloletá E. Z. dňa XX.X.XXXX porodila dcéru Z.. Brata G. má veľmi rada, možnosti byť s bratom v jednom zariadení ako i možnosti byť v DeD, sa veľmi potešila. Mal. G. bol od 18.2.2015 do 23.6.2015 umiestnený v Reedukačnom centre v Košiciach Bankove. Hlavný dôvodom umiestnenia v tomto zariadení boli pretrvávajúce poruchy správania.

Zo správ Detského mestečka Trenčín - Zlatovce zo dňa 27.8.2015 a 1.10.2015 (spis sp. zn. 4P/36/2015), vyplýva, že mal. E. Z. aj s bratom boli umiestnené v ich zariadení na základe Dohody o umiestnení, o ktorú požiadal Detský domov, Prievidza, dňa 28.7.2015. Mal. E. dňa 15.8.2015 porodila zdravú dcéru Z. D., ktorá je umiestnená v ich zariadení na základe uznesenia Okresného súdu Prievidza o predbežnom opatrení č. k. 12P/45/2015-13 zo dňa 25.8.2015. V súčasnosti prebieha adaptácia maloletej matky na nové prostredie, E. je poskytovaná všestranná pomoc pri starostlivosti o malú dcéru. Má k nej vyvinutý pozitívny vzťah, kojí ju a s láskou sa o ňu stará. E. považuje svoj pobyt v detskom domove za dočasný vzhľadom na svoj vek. Po dovŕšení dospelosti má v pláne bývať u matky svojho priateľa - otca mal. Z., ktorá jej sľúbila, že sa o ňu aj o dieťa postará. U nej chce počkať na plnoletosť priateľa a začať spoločný život. Taktiež uvažuje na tým, že by si v ich zariadení dokončila 9. ročník základnej školy. Súrodenci majú vytvorený dobrý vzťah. Dôvodom na presun mal. G. do ich zariadenia bolo zachovanie súrodeneckých väzieb so sestrou E. Z.. Súrodenci ťažko znášajú fakt, že nie sú na jednej skupine, a to aj napriek denným návštevám.

Zo správy kolízneho opatrovníka (spis sp. zn. 4P/36/2015), vyplýva, že mal. E. Z. je umiestnená v samostatnej skupine pre maloleté matky, kde má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o svoju dcéru Z.. S pobytom v zariadení je spokojná. Mal. G. je umiestnený v samostatnej skupine. Uvedol, že by chcel byť v skupine so sestrou, pretože sa nemôžu stretávať tak často, ako by si to on predstavoval. Pracovníčka DM uviedla, že nie je možné, aby bol G. v skupine so sestrou, pretože jeho sestra má malé dieťa a je umiestnená v skupine s inými maloletými matkami, kde majú vytvorené vhodné podmienky pre materstvo. G. sa so sestrou stretáva takmer každý deň. Vzhľadom k tomu, že jeho sestra je v skupine s inými maloletými matkami, je nevyhnutné rešpektovať ich súkromie a potreby. Podľa kolízneho opatrovníka je vhodné, aby ústavná starostlivosť nad mal. deťmi bola aj naďalej vykonávaná v zariadení Detské mestečko Trenčín - Zlatovce, kde majú maloletí vytvorené vhodné podmienky a rovnako sa zabezpečí zachovanie súrodeneckých väzieb.

Kolízny opatrovník na pojednávaní pred súdom uviedol, že mal. Z. po desiatich dňoch od narodenia bola pracovníkmi Detského mestečka prevzatá do ich zariadenia, kde bola spolu so svojou matkou umiestnená v špeciálnej skupine pre maloleté matky s deťmi. Maloletá matka poskytuje starostlivosť pre mal. Z., plní si svoje rodičovské povinnosti v rámci svojich schopností. Majú za to, že je nevyhnuté, aby naďalej obe boli umiestnené v tomto zariadení, lebo tu majú vytvorené vhodné podmienky. Potvrdila, že mal. matka E. je spôsobilá v rámci svojich schopností poskytnúť svojej dcére adekvátnu starostlivosť, mal. E. je v zariadení Trenčín - Zlatovce pod odborným dohľadom. Je pravda, že v rodnom liste mal. Z. nie je doposiaľ uvedený ako jej biologický otec nikto. Matka však vie, kto je otcom jej mal. dcéry Z., ide takisto o maloletého chlapca vo veku 16 alebo 17 rokov, ktorý v minulosti bol takisto umiestnený v ústavnej starostlivosti a ktorý v súčasnej dobe na základe rozhodnutia tunajšieho súdu bol zverený do osobnej starostlivosti svojej matky. Ide o H. F.. Má vedomosť o tom, že maloletá E. Z. má záujem o to, aby v rodnom liste jej maloletej dcéry bol ako biologický otec uvedený H. F.. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť, kolízny opatrovník bol toho názoru, že mal. matke E. Lucy by mal súd určiť minimálne zákonné výživné z dôvodu, že maloletá E. je bez akéhokoľvek príjmu. Maloletá matka, z dôvodu, že je umiestnená v ústavnej starostlivosti, nemá v súčasnosti ani nárok na rodinné prídavky.

Zástupkyňa Okresnej prokuratúry Prievidza po vykonanom dokazovaní uviedla, že je zrejme, že je v záujme mal. Z., aby bola umiestnená v tom istom zariadení, v ktorom je už na základe rozsudku

tunajšieho súdu umiestnená aj jej matka. V konaní bolo preukázané, že v ústavnom zariadení, v ktorom je matka umiestnená, má vytvorené všetky podmienky k tomu, aby sa mohla riadne postarať o svoju mal. dcéru Z.. Takisto aj ona navrhla, aby súd určil mal. matke E. Z. platiť na výživu svojej maloletej dcéry minimálne zákonné výživné.

Z emailovej komunikácie medzi UPSVR a Detského mestečka Trenčín - Zlatovce zo dňa 14.10. 2015 (č. I. 26) a z oznámenia UPSVR zo dňa 25.11. XXXX (č. I. 25) mal súd zistené, že mal. Z. D., nar. XX.X. 2015 môže byť na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti umiestnená v Detskom domove Detské Mestečko Trenčín - Zlatovce, Na dolinách č. 27.

Podľa § 54 ods. 1,2, 3,4,5 a 6 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov o maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie. Z dôležitých dôvodov môže súd predĺžiť ústavnú starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti.

Podľa § 55 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Zhodnotiac výsledky dokazovania, dospel súd k právnomu názoru, že podnet UPSVR, ktorým žiadal nariadiť u mal. Z. ústavnú starostlivosť, bol dôvodný. V konaní mal súd preukázané, že v rodnom liste nemá mal. Z. uvedeného otca a jej matka, mal. E. Z., je rozhodnutím súdu umiestnená v ústavnom zariadení. Rodičia mal. matky sú v súčasnosti na neznámom mieste a súdu nebola známa žiadna iná osoba ochotná a spôsobilá sa o mal. Z. postarať osobnou celodennou starostlivosťou. Výchova maloletého dieťaťa je tak vážne ohrozená, pretože matka maloletej Z. nemôže sama zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, keďže je maloletá, bez príjmu a sama umiestnená v ústavnej starostlivosti. Mal. matka má však k svojej dcére blízky citový vzťah, ktorý ju a je preto potrebné, aby mal. Z. bola umiestnená v tom istom ústavnom zariadení ako aj jej maloletá matka. Vyhovujúce a potrebné podmienky pre pobyt maloletých matiek s deťmi v ústavnom zariadení má Detské mestečko Trenčín - Zlatovce, ktoré má skupinu pre maloleté matky s deťmi. Mal. E. Z. je už umiestnená rozhodnutím súdu v Detskom mestečku Trenčín - Zlatovce. Maloletá matka v súčasnosti poskytuje starostlivosť mal. Z., ktorá je v Detskom mestečku takisto umiestnená (na základe predbežného opatrenia súdu), plní si svoje rodičovské povinnosti v rámci svojich schopností a preto je nevyhnuté, aby naďalej obe boli umiestnené v tomto zariadení, pretože tu majú vytvorené vhodné podmienky, pričom s umiestnením mal. Z. v ich zariadení Detské mestečko Trenčín - Zlatovce súhlasilo. Z týchto dôvodov rozhodol súd tak, že zveril maloletú Lucy do ústavnej starostlivosti Detského mestečka, Na dolinách 27, Trenčín - Zlatovce.

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo

výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Matka mal, Z. nemá ukončené ani základné vzdelanie, je nemajetná, bez akéhokoľvek príjmu, sama je odkázaná na pomoc ústavného zariadenia. Vzhľadom na osobné, príjmové a majetkové pomery mal. matky E., určil súd maloletej matke vyživovaciu povinnosť k mal. dcére Lucy v rozsahu minimálneho výživného, a to v súlade s § 62 ods. 3 Zákona o rodine, t. j. v sume zodpovedajúcej 30% zo sumy životného minima určeného na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré výživné je povinná poukazovať na účet Detského mestečka, Trenčín - Zlatovce.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dni od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len v prípadoch podľa § 205 ods. 2 O.s.p..

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.